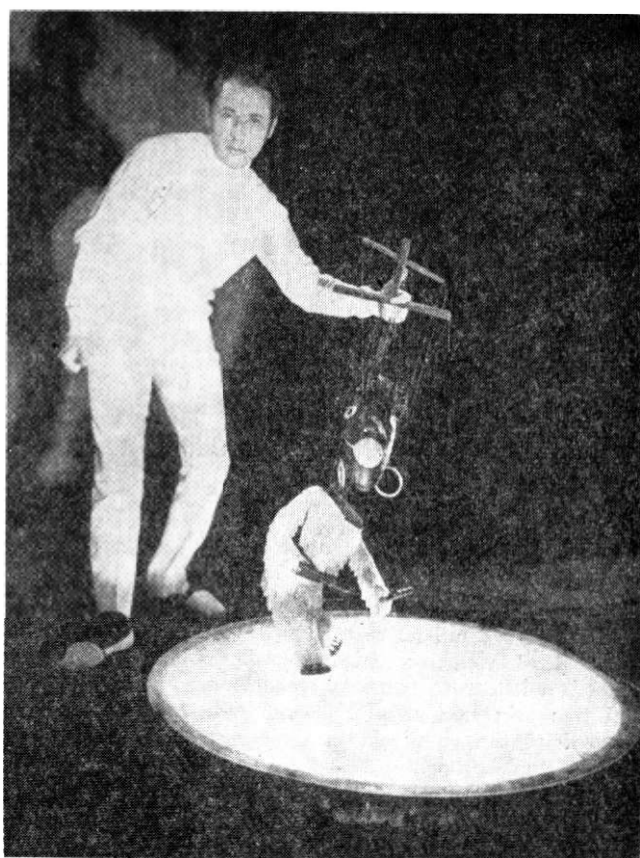

R. ZOLLA

Păpușarul

E uluitor de proaspătă amintirea copilăriei. De anii fragezi, de naivitatea senină, lipsită de marile probleme de mai târziu, se leagă povești cu zâne, cîntece pe care fiecare dintre noi le-a cîntat, și încă își amintește de ele, păpuși și jocuri, vise... Păpuși... Se gîndea oare cineva, cu ani în urmă, privind timidele încercări ale înjgheburii unui mic teatru de bilci, la valabilitatea permanentă a unei mici lumi a copiilor, lume în care, alături de cei mici, zîmbim și noi, ne bucurăm odată cu ei, le trăim anii?...

Gong. Cortină. Spectacolele se perindă prin fața micilor spectatori, critici exigenți, veșnic entuziasmați de pătaniile lui Tândărică. Ei trăiesc odată cu personajele cele mai diverse, emoțiile cele mai variate. Lemn, nas-

turi, cîlți... În spatele materiei imobile, omul, păpușarul, veșnic atent, veșnic sensibil la orice reacție. Misiunea e grea: publicul cel mai cîstît dă calificativul. Sute de palme mici aplaudă, sute de voci fredonează melodii, împreună cu păpușile dragi. În spatele păpușii, odată cu ei, fredonează un păpușar, o melodie, pe care n-o uită niciodată. E acolo, prezent, mai real decît orice lucru adevărat, respiră, trăiește odată cu păpușa sa. E de necrezut faptul că un om, un simplu om, poate avea mai multe identități. Cu toate astea, ca și actorul de proză, păpușarul trăiește rolul pe care-l joacă, cu intensitate remarcabilă. Reflectoare, paravane, obstacole indispensabile în meseria sa, nu rup contactul direct cu publicul. Oricare actor

simte pulsul sălii, indiferent în ce colț s-ar afla — vede publicul, îi vorbește, îl privește în ochi. Păpușarul intuiește, simte dincolo de paravan sutele de ochi ațintiți asupra lui, ochi care urmăresc fiecare gest al păpușii, fiecare expresie, ochi care rid și pling odată cu păpușa. Identificarea sa este absolută, indiferent de rol. Substituirea este totală, personajul prinde viață, are sentimentele și... de ce să nu recunoaștem, puțin din personalitatea fiecărui om. În spatele cortinei, se cîntă, se dansează, fiecare dă replica, odată cu păpușa. Sincronizarea se cere perfectă. Construirea unui rol în teatrul de păpuși — lucru cît se poate de dificil — cere efort, repetiție, trăire, multă trăire. Un element sine qua non îl constituie o mare sensibilitate, o mare putere de înțelegere și, lucrul de la care trebuie pornit, o adîncă dragoste pentru copii.

Dimineața, Tăndărică. Seara, nobilul și micul prinț, Zotto și alți eroi îndrăgiți. Anii trec, copiii cresc, gusturile se modelează, exigența crește. Păpușarul nu îmbătrînește; nici n-ar fi în firea lui. Are întotdeauna săli pline de copii, pe care-i amuză, cu care are o neîntreruptă comunicare, copii din generații noi, care an de an se schimbă, și toți trec prin sala micului teatru, unde lasă o părticică din ei, plecînd cu povește, amintiri, prieteni. Prieteni care nu se lasă pradă uitării, care ne însoțesc cu farmecul lor, și care, adulți fiind, ne smulg un zîmbet în amintirea anilor trecuți.

Evident, a face artă, nu e totul. Artă păpușărească, plină de grație, de sentiment, antrenantă și în același timp, atunci cînd e cazul, profundă, serioasă, rămîne un ca-

pitol discutat, care a stîrnit interesul viu al întregii lumi.

Fără îndoială, cînd vorbim despre artă păpușărească, nu trebuie să ometem mesajul pe care aceasta-l transmite lumii întregi. Prietenia și colaborarea, comunitatea de idei — elemente esențiale în realizarea unui complex durabil, real — fac din teatrul de păpuși o instituție culturală educativă de prim rang; instituție în care pivotul este omul.

Vorbeam, înainte, de lemn, nasturi, cîlți... Dar viața și personalitatea pe care acestea le împrumută de la păpușar, de la omul care lasă cîte o părticică în fiecare din personajele sale, ne fac să uităm că nu avem în față oamenii vii, ne fac să vorbim păpușii, ba, mai mult, așteptăm să ne înțeleagă, să ne răspundă chiar. O lume greu de descoperit, explorată pas cu pas, an cu an... Eforturi înzecite, pentru ca, de la distanța celor doi metri de fire, să trezești emoții și sentimente, reacții multiple, pentru ca firele ce te leagă de cei care iubesc păpușile și lumea lor să dureze ani; pentru ca, oricînd, să-ți poți aminti cu dragoste de minunata meserie de păpușar, creator și modelator de personalități și tipuri, de structuri complexe, umane.

Am dus mesajul artei păpușărești peste hotare, am întruchipat personaje diverse, de structuri diferite. Satisfacția ne-a fost la fel de mare, aceeași ca și aici, în momentul în care am stîrnit ropote de aplauze.

Gong. Cortină. Și mereu tînăr, mereu nou, păpușarul transmite marele mesaj copiilor, și, mai mult, tuturor celor care iubesc frumosul și căroră nu le e rușine de faptul că oricînd, pot fi fericiți cu puținele clipe de naivitate și basm, pe care noi le oferim.

